

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

кафедра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Навчально-наукового

інституту педагогіки і психології

ІНСТИТУТ

ПЕДАГОГІКИ І

ПСИХОЛОГІЇ

№1

Світлана КОНДРАТЮК

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-АДМІНІСТРАТИВНА РОБОТА
В ПЕНІТЕНЦІАРНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

галузь знань 23 Соціальна робота
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 231 Соціальна робота
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Соціальна робота

другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва)

мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією ННІПП

28 серпня 2024 р.

Голова _____

Юлія БОНДАРЕНКО, доктор
педагогічних наук, професор

СУМИ 2024

Розробники:

КЛОЧКО Олексій Олександрович, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри соціальної роботи і менеджменту
соціокультурної діяльності.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи і
менеджменту соціокультурної діяльності

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри
канд. пед. наук, доцент

Анжела ПОЛЯНИЧКО

Опис навчальної дисципліни
ОРГАНІЗАЦІЙНО-АДМІНІСТРАТИВНА РОБОТА
В ПЕНІТЕНЦІАРНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	магістр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		I-й	I-й
Семестр			
II-й			
Лекції			
16 год.			
Практичні, семінарські			
14 год.			
Самостійна робота			
60 год.			
Консультації			
-			
Вид контролю:			
залік			
Загальна кількість годин – 90		II-й	II-й

1. Мета навчальної дисципліни

Вивчення теоретичних основ організаційно-адміністративної роботи, особливостей здійснення і відбування покарань в установах пенітенціарної системи України; основ пенітенціарної соціальної роботи.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Організаційно-адміністративна робота в пенітенціарній системі України» має міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки з іншими навчальними дисциплінами: «Вступ до спеціальності (Соціальна робота) та деонтологія», «Інституційне забезпечення соціальної сфери», «Пенітенціарна педагогіка і психологія», «Соціально-педагогічна профілактика девіантної поведінки», «Соціальна педагогіка», «Соціальна психологія», «Соціально-правова допомога особам які перебувають у конфлікті із законом», «Основи соціальної роботи», «Технології соціальної роботи» та іншими.

3. Результати навчання за дисципліною

Знання	ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
	ПРЗ 1	Демонструє знання та розуміння основ соціальної роботи і соціального забезпечення, в тому числі з урахуванням гендерного підходу.
	ПРЗ 2	Знає принципи реалізації державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.
	ПРЗ 3	Знає основи юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.
	ПРЗ 5	Знає психолого-педагогічні основи соціальної роботи і соціальної допомоги.
	ПРЗ 7	Знає форми, методи і засоби здійснення соціально-правового захисту різних вікових і соціальних груп населення.
	ЗК 1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 4	Здатність працювати в команді.
	ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 6	Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
	ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Уміння	ПРУ 2	Використовує нормативно-правову базу системи соціального захисту населення.
	ПРУ 7	Уміє виявляти потреби різних верств населення та розробляти відповідні програми соціального захисту щодо їх вирішення
	ПРУ 8	Самостійно здійснює пошук інформації з різних джерел для розв'язання фахових задач.

	ПРУ 10 ПК 2 ПК 3	<p>Ефективно працює як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців.</p> <p>Здатність аналізувати існуючу нормативно-правову базу здійснення соціальної роботи та соціального забезпечення в Україні і за кордоном.</p> <p>Розуміння основних потреб і прав вразливих груп населення та здатність надавати консультації з питань їх соціального захисту.</p>
Комунікація	ПРК 1 ПРК 2 ПРК 3	<p>Володіє основами професійної мовленнєвої культури у процесі взаємодії з різними віковими і соціальними категоріями населення.</p> <p>Пояснює фахівцям і не фахівцям стратегію соціального розвитку людства і шляхи вирішення глобальних соціальних проблем. актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні України.</p> <p>Здатний до ефективної комунікації в процесі навчання теорії і практики соціального забезпечення.</p>

Шкала оцінюванні: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Контроль за видами діяльності студентів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, періодичним контролем по тестах після засвоєння ними розділу. За результатами усіх видів роботи виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-АДМІНІСТРАТИВНОЇ РОБОТИ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СИСТЕМИ

Тема 1.1. «Система державної кримінально-виконавчої служби в Україні»: поняття пенітенціарної служби; соціально-психологічна служба устав виконання покарань: поняття, напрями діяльності; характеристика закладів пенітенціарної системи (Сумська ВК №116; Сумське СІЗО); організаційні основи відбування покарань у виді обмеження волі; у виді позбавлення волі; особливості виконання покарань у виправних колоніях різного типу; особливості здійснення покарань у виховних колоніях; організація виконання покарань у арештних домах і виправних центрах; статус виконання окремих видів альтернативних покарань в Україні; упровадження досвіду служб пробації у вітчизняну практику (досвід Сумської області).

Тема 1.2. «Особливості адміністративно-виконавчої роботи і законодавчого забезпечення Державної кримінально-виконавчої служби України»: штаб; управління медичного забезпечення та контролю за санітарно-епідеміологічним станом; управління по керівництву слідчими ізоляторами; управління кримінально-виконавчої інспекції; управління охорони, нагляду і безпеки; управління контролю за виконанням судових рішень; управління

кадрів; контрольно-ревізійне управління; управління справами; управління економіки та оплати праці.

Тема 1.3. «Контроль та нагляд за управлінською діяльністю установ та органів пенітенціарної системи та процесом виконання покарань».

Розділ 2. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ

Тема 2.1. «Специфіка соціальної роботи в умовах пенітенціарної системи»: мета і специфічні риси соціальної роботи в пенітенціарній системі; принципи, завдання та функції пенітенціарної соціальної роботи в установах виконання покарань; основні форми і напрями соціальної роботи в установах виконання покарань; особливості здійснення психолого-педагогічної роботи із засудженими; особливості здійснення соціально-виховної роботи із засудженими.

Тема 2.2. «Специфіка соціальної роботи на різних дільницях установи виконання покарань»: дільниці установ виконання покарань; соціальна робота на дільниці карантину, діагностики та розподілу; діагностика проблем, потреб та особливостей засудженого, початкова оцінка та її методи; соціальна робота на дільниці ресоціалізації, діяльність служби соціально-виховної та психологічної роботи установи виконання покарань; комплексна оцінка потреб, розробка індивідуального плану соціально-виховної роботи із засудженими; соціальна робота на дільниці соціальної реабілітації; діяльність піклувальної ради та батьківського комітету в виховних колоніях для неповнолітніх.

Тема 2.3. «Особливості соціальної роботи із різними категоріями засуджених»: особливості соціальної роботи із засудженими жінками, а також жінками, які мають дітей віком до 3-х років; соціальна робота із засудженими похилого віку; специфіка соціальної роботи з особами, які мають інвалідність та з особами, хворими на тяжкі та/або невиліковні хвороби; соціальна робота із рецидивістами; особливості соціальної роботи із особами, засудженими до довічного ув'язнення.

Тема 2.4. «Особливості соціальної роботи із неповнолітніми засудженими»: ювенальна юстиція – система правових норм та інституцій, що забезпечує захист прав й законних інтересів неповнолітніх; основні положення пенітенціарної педагогіки; основні завдання і принципи перевиховання неповнолітніх засуджених; методи соціально-виховної роботи з неповнолітніми, засудженими у виховних колоніях.

Тема 2.5. «Соціальна робота з підготовки засуджених до звільнення»: мета, завдання, принципи підготовки засуджених до звільнення; актуальні потреби та проблеми засуджених, які готуються до звільнення з місць

позбавлення волі; основні завдання та зміст діяльності органів та установ, які беруть участь у підготовці засуджених до звільнення; взаємодія між працівниками установ виконання покарань і суб'єктами соціального патронажу у здійсненні підготовки засуджених до звільнення; система соціального партнерства соціальної ресоціалізації та реабілітації осіб, звільнених з місць позбавлення волі; волонтерський рух в місцях позбавлення волі.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1 «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-АДМІНІСТРАТИВНОЇ РОБОТИ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СИСТЕМИ»												
Тема 1.1. «Система державної кримінально-виконавчої служби в Україні».	16	4	2			10	11	1			10	
Тема 1.2. «Особливості адміністративно-виконавчої роботи і законодавчого забезпечення Державної кримінально-виконавчої служби України».	4	4										
Тема 1.3. «Контроль та нагляд за управлінською діяльністю установ та органів пенітенціарної системи та процесом виконання покарань».	2	2										
РОЗДІЛ 2 «ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ»												
Тема 2.1. «Специфіка соціальної роботи в умовах пенітенціарної системи».	22	6	4		2	10	15	1		2	12	
Тема 2.2. «Специфіка соціальної роботи на різних дільницях установи виконання покарань».	12		2			10	16		1		15	
Тема 2.3. «Особливості соціальної роботи із різними категоріями засуджених».	12		2			10	16		1		15	
Тема 2.4. «Особливості соціальної роботи із неповнолітніми засудженими».	12		2			10	16		1		15	
Тема 2.5. «Соціальна робота з підготовки засуджених до звільнення».	12		2			10	16		1		15	
Усього годин	120	16	14			60	120	2	4	2	82	

Теми лекційних занять

№ з/п	Тема та зміст лекції з висвітленням основних її питань	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-АДМІНІСТРАТИВНОЇ РОБОТИ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СИСТЕМИ			
1	Тема 1.1. Система державної кримінально-виконавчої служби в Україні: поняття пенітенціарної служби; соціально-психологічна служба устанав виконання покарань: поняття, напрями діяльності; характеристика закладів пенітенціарної системи (Сумська ВК №116; Сумське СІЗО); організаційні основи відбування покарань у виді обмеження волі; у виді позбавлення волі; особливості виконання покарань у виправних колоніях різного типу; особливості здійснення покарань у виховних колоніях; організація виконання покарань у арештних домах і виправних центрах; статус виконання окремих видів альтернативних покарань в Україні; упровадження досвіду служб пробації у вітчизняну практику (досвід Сумської області).	4	1
2	Тема 1.2. Особливості адміністративно-виконавчої роботи і законодавчого забезпечення Державної кримінально-виконавчої служби України.	4	
3	Тема 1.3. Контроль та нагляд за управлінською діяльністю установ та органів пенітенціарної системи та процесом виконання покарань.	2	
Розділ 2. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ			
4	Тема 2.1. Специфіка соціальної роботи в умовах пенітенціарної системи: мета і специфічні риси соціальної роботи в пенітенціарній системі; принципи, завдання та функції пенітенціарної соціальної роботи в установах виконання покарань; основні форми і напрями соціальної роботи в установах виконання покарань; особливості здійснення психолого-педагогічної роботи із засудженими; особливості здійснення соціально-виховної роботи із засудженими.	6	1
Разом		16	2

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1.1. «Система державної кримінально-виконавчої служби в Україні»: поняття пенітенціарної служби; соціально-психологічна служба установа виконання покарань: поняття, напрями діяльності; характеристика закладів пенітенціарної системи (Сумська ВК №116; Сумське СІЗО); організаційні основи відбування покарань у виді обмеження волі; у виді позбавлення волі; особливості виконання покарань у виправних колоніях різного типу; особливості здійснення покарань у виховних колоніях; організація виконання покарань у арештних домах і виправних центрах; статус виконання окремих видів альтернативних покарань в Україні; упровадження досвіду служб пробації у вітчизняну практику (досвід Сумської області).	2	
2	Тема 2.1. «Специфіка соціальної роботи в умовах пенітенціарної системи»: мета і специфічні риси соціальної роботи в пенітенціарній системі; принципи, завдання та функції пенітенціарної соціальної роботи в установах виконання покарань; основні форми і напрями соціальної роботи в установах виконання покарань; особливості здійснення психолого-педагогічної роботи із засудженими; особливості здійснення соціально-виховної роботи із засудженими.	4	
3	Тема 2.2. «Специфіка соціальної роботи на різних дільницях установи виконання покарань»: дільниці установ виконання покарань; соціальна робота на дільниці карантину, діагностики та розподілу; діагностика проблем, потреб та особливостей засудженого, початкова оцінка та її методи; соціальна робота на дільниці ресоціалізації, діяльність служби соціально-виховної та психологічної роботи установи виконання покарань; комплексна оцінка потреб, розробка індивідуального плану соціально-виховної роботи із засудженими; соціальна робота на дільниці соціальної реабілітації; діяльність піклувальної ради та батьківського комітету в виховних колоніях для неповнолітніх.	2	1
4	Тема 2.3. «Особливості соціальної роботи із різними категоріями засуджених»: особливості соціальної роботи із засудженими жінками, а також жінками, які мають дітей віком до 3-х років; соціальна робота із засудженими похилого віку; специфіка соціальної роботи з особами, які мають інвалідність та з особами,	2	1

	хворими на тяжкі та/або невиліковні хвороби; соціальна робота із рецидивістами; особливості соціальної роботи із особами, засудженими до довічного ув'язнення.		
5	Тема 2.4. «Особливості соціальної роботи із неповнолітніми засудженими»: ювенальна юстиція – система правових норм та інституцій, що забезпечує захист прав й законних інтересів неповнолітніх; основні положення пенітенціарної педагогіки; основні завдання і принципи перевиховання неповнолітніх засуджених; методи соціально-виховної роботи з неповнолітніми, засудженими у виховних колоніях.	2	1
6	Тема 2.5. «Соціальна робота з підготовки засуджених до звільнення»: мета, завдання, принципи підготовки засуджених до звільнення; актуальні потреби та проблеми засуджених, які готуються до звільнення з місць позбавлення волі; основні завдання та зміст діяльності органів та установ, які беруть участь у підготовці засуджених до звільнення; взаємодія між працівниками установ виконання покарань і суб'єктами соціального патронажу у здійсненні підготовки засуджених до звільнення; система соціального партнерства соціальної ресоціалізації та реабілітації осіб, звільнених з місць позбавлення волі; волонтерський рух в місцях позбавлення волі.	2	1
Разом		14	4

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1.1. «Система державної кримінально-виконавчої служби в Україні».	10	10
2	Тема 2.1. «Специфіка соціальної роботи на різних дільницях установи виконання покарань».	10	12
3	Тема 2.2. «Особливості соціальної роботи із різними категоріями засуджених».	10	15
4	Тема 2.3. «Особливості соціальної роботи із різними категоріями засуджених».	10	15
5	Тема 2.4. «Соціальна робота з підготовки засуджених до звільнення».	10	15
6	Тема 2.5. «Соціальна робота з підготовки засуджених до звільнення».	10	15
Разом		60	82

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Ветошкін С. О. Пенітенціарна педагогіка в теорії і практиці : монографія. М., 2004. 320 с.
2. Дрижак В. В. Пенітенціарна педагогіка : навчальний посібник. Чернігів : Чернігівський юридичний коледж Держдепартаменту України, 2009. 270 с.
3. Кримінально-виконавчий кодекс України. Х. : ТОВ «Одіссей», 2007. 112 с.
4. Основи пенітенціарної педагогіки і психології : навчальний посібник / С. Ю. Замула, В. А. Костенко, В. І. Мандра та ін. / під ред. академіка В. М. Синьова. Біла Церква, 2003. 101 с.
5. Пенітенціарна педагогіка : науково-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Харченко С. Я., Караман О. Л., Краснова Н. П. Луганськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 329 с.
6. Підготовка до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження або позбавлення волі на певний строк, у тому числі неповнолітніх : методичний посібник / за ред. Т. В. Журавель, Ю. В. Пилипас. К. : Версо-04, 2012. 168 с.
7. Прусс В. М., Ягунов Д. В. Пенітенціарна система України : монографія. Одеса : «Фенікс», 2006. 252 с.
8. Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі / авт.-упоряд. : О. В. Беца, О. В. Вакуленко, І. М. Дубиніна / за ред. В. М. Синьова. К., 2003. 222 с.
9. Социальная работа в уголовно-исправительной системе : учебное пособие / под общей ред. Ю. И. Калинина. Рязань, 2006. 355 с.

Додаткові:

1. Василькова Ю.В. Методика и опыт работы социального педагога. М., 2001. С. 147-151.
2. Дрижак В. В. Короткий термінологічний словник з пенітенціарної педагогіки та пенітенціарної психології. Чернігів : Чернігівський юридичний коледж Держдепартаменту України, 2008. 22 с.
3. Дрижак В. В., Чебоненко С. О. Пенітенціарна педагогіка у запитаннях та відповідях. Чернігів: Чернігівський юридичний коледж Держдепартаменту України, 2006. 120 с.
4. Журавель Т. В. Соціально-педагогічна робота з неповнолітніми в установах пенітенціарної системи // Соціальна педагогіка : навчальний посібник / за ред. ред. О. В. Безпалько. К. : «Академвидав», 312 с.; С. 217–236.
5. Засоби виправлення та ресоціалізації засуджених до позбавлення волі монографія / за заг. ред. проф. А. Х. Степанюка. Харків : «Кроссруд», 2011. 323 с.
6. Клочко О. О. До питання реалізації стратегії соціально-педагогічної діяльності у пенітенціарній системі // Педагогічні науки. Освітні інновації.

Збірник наукових праць. Ч. 1. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. С. 110–117.

7. Кривуша В. І. Пенітенціарна педагогіка : навчальний посібник (завдання, ситуації, питання для самоконтролю). К. : РВВ КІВС при НАВС, 1997. 220 с.

8. Кушнірова Т. В. Пенітенціарна педагогіка : навчально-методичний комплекс. К. : Інститут кримінально-виконавчої служби, 2014. 41 с.

9. Мардахаев Л. В. Социальная педагогіка : ученик. М. : «Гардарики», 2006. 269 с.

10. Наказ Державного департаменту України з питань виконання покарань №145 від 05 червня 2007 року «Про затвердження Положення про психолога установи виконання покарань та слідчого ізолятора».

11. Наказ Державного департаменту України з питань виконання покарань №33 від 17.03.2000. «Положення про психологічну службу установи виконання покарань».

12. Наказ Міністерства юстиції № 2300/5 від 14.11.2013 року «Про організацію соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими».

13. Социальная работа в уголовно-исправительной системе : учебное пособие / под общей ред. Ю. И. Калинина. Рязань, 2006. 355 с.

14. Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі / авт.-упоряд. : О. В. Беца, О. В. Вакуленко, І. М. Дубиніна / за ред. В. М. Синьова. К., 2003. 222 с.

15. Синьов В. М., Кривуша В. І. Пенітенціарна педагогіка в запитаннях та відповідях: навчальний посібник. К., 2000.

16. Синьов В. М., Медведєв В. С. Робоча книга пенітенціарного психолога. К., 2000.

17. Педагогіка в запитаннях і відповідях : навчальний посібник / Л. В. Кондрашова, О. А. пермяков, Н. І. Зеленкова та ін. К. : «Знання», 252 с.

18. Педагогічні основи ресоціалізації злочинців / В. М. Синьов, Г. О. Радов, В. І. Кривуша, О. О. Беца. К., 1997.

19. Основи психології і педагогіки : навчальний посібник / А. В. Семенова, Р. С. Гурін, Т. Ю. Осипова. К. : «Знання», 2006. 319 с.

20. Фіцула М. М. Педагогіка : навчальний посібник / вид. 2-ге, випр. і доп. К. : «Академвидав», 2007. 560 с.

21. Шахрай В.М. Технології соціальної роботи. Навчальний посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. 464 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна кримінально-виконавча служба України : [офіційний сайт] / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.kvs.gov.ua

2. Міністерство внутрішніх справ : [офіційний сайт] / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mvs.gov.ua

3. Державне підприємство «Українська правова інформація» [офіційний сайт] / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.pravinform.gov.ua

4. Слово і діло : [офіційний сайт] / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.slovoidilo.ua/publikacii/infografika>.

5. Психологічний клуб : [офіційний сайт] / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://psychlib.com.ua>

6. <http://www.alleng.ru/d/psy/138.htm>

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Конспекти лекцій.
2. Інструктивно-методичні матеріали до семінарських (практичних) занять
3. Комплексні контрольні роботи.
4. Електронні презентації до лекційних занять.
5. Навчальні відео, документальні та авторські програми.

Інструктивно-методичні матеріали до семінарських (практичних) занять

Семінарське заняття №1

Тема 1.1. «Система державної кримінально-виконавчої служби в Україні» (4 години)

Мета вивчення – ознайомити із системою пенітенціарної служби України.

Теоретичні питання:

1. Організаційні основи відбування покарань у виді обмеження волі; у виді позбавлення волі.
2. Діяльність виправних колоній на Сумщині.
3. Особливості виконання покарань у виправних колоніях різного типу.
4. Особливості здійснення покарань у виховних колоніях.
5. Організація виконання покарань у арештних домах і виправних центрах. Діяльність Конотопського виправного центру.
6. Упровадження досвіду служб пробації у вітчизняну практику (досвід Сумської області).

Практичне завдання:

1. Заповнити таблицю:

Види альтернативних покарань	Характеристика виконання покарань
....
Санкції, які мають характер попередження	Характеристика виконання покарань
....

Критерії оцінювання: усна відповідь (висвітлення теоретичного питання і виконання практичного завдання) на семінарському занятті оцінюється **від 1 до 7 балів**. Підсумкова кількість балів на семінарському занятті виставляється **за середнім арифметичним показником**. У випадку, коли студент не готовий до виконання зазначеного завдання, йому нараховується **0 балів**.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна: [1]; [2]; [4]; [5]; [7]; [9].

Додаткова: [5]; [7]; [8]; [15]; [16].

Інформаційні ресурси: [1]; [2]; [4].

Семінарське заняття №2

**Тема 2.1. «Специфіка соціальної роботи в умовах пенітенціарної системи»
(4 години + 2 години консультації)**

Мета вивчення – ознайомити зі специфікою здійснення соціальної роботи в установах виконання покарань.

Хід практичної роботи:

Теоретичні питання:

1. Мета і специфічні риси соціальної роботи в пенітенціарній системі.
2. Принципи, завдання та функції пенітенціарної соціальної роботи в установах виконання покарань.
3. Основні форми і напрями соціальної роботи в установах виконання покарань.
4. Особливості здійснення психолого-педагогічної роботи із засудженими.
5. Особливості здійснення соціально-виховної роботи із засудженими.

Практичне завдання:

1. Скласти опорну блок-схему на тему «Соціальна робота в пенітенціарній системі» (у схему повинні входити, наприклад, невеликі інформаційно-методологічні блоки із визначеннями понять, іншими методологічними компонентами проблеми (*методи, форми, принципи, чинники, причини, закономірності, види тощо*), інституції, поєднані графічно логічними зв'язками (*стрілочки, рисочки тощо*)).

Критерії оцінювання: усна відповідь (висвітлення теоретичного питання і виконання практичного завдання) на семінарському занятті оцінюється від 1 до 7 балів. Підсумкова кількість балів на семінарському занятті виставляється за середнім арифметичним показником. У випадку, коли студент не готовий до виконання зазначеного завдання, йому нараховується 0 балів.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна: [1]; [2]; [4]; [5]; [7]; [9].

Додаткова: [5]; [7]; [8]; [15]; [16].

Інформаційні ресурси: [1]; [2]; [4].

Семінарське заняття №3

**Тема 2.2. «Специфіка соціальної роботи на різних дільницях установи виконання покарань»
(4 години)**

Мета вивчення – ознайомити зі специфікою соціальної роботи на різних дільницях установи виконання покарань.

Теоретичні питання:

1. Соціальна робота на дільниці карантину, діагностики та розподілу.

2. Діагностика проблем, потреб та особливостей засудженого. Початкова оцінка та її методи.

3. Соціальна робота на дільниці ресоціалізації, діяльність служби соціально-виховної та психологічної роботи установи виконання покарань. Комплексна оцінка потреб, розробка індивідуального плану соціально-виховної роботи із засудженими.

4. Соціальна робота на дільниці соціальної реабілітації.

5. Діяльність піклувальної ради та батьківського комітету в виховних колоніях для неповнолітніх.

Критерії оцінювання: усна відповідь (висвітлення теоретичного питання і виконання практичного завдання) на семінарському занятті оцінюється **від 1 до 7 балів**. Підсумкова кількість балів на семінарському занятті виставляється **за середнім арифметичним показником**. У випадку, коли студент не готовий до виконання зазначеного завдання, йому нараховується **0 балів**.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна: [1]; [2]; [4]; [5]; [7]; [9].

Додаткова: [5]; [7]; [8]; [15]; [16].

Інформаційні ресурси: [1]; [2]; [4].

Семінарське заняття №4

Тема 2.3. «Особливості соціальної роботи із різними категоріями засуджених» (4 години)

Мета вивчення – ознайомити із особливостями соціальної роботи із різними категоріями засуджених.

Теоретичні питання:

1. Особливості соціальної роботи із засудженими жінками, а також жінками, які мають дітей віком до 3-х років.

2. Соціальна робота із засудженими похилого віку.

3. Специфіка соціальної роботи з особами з інвалідністю та з особами, хворими на тяжкі та/або невиліковні хвороби.

4. Соціальна робота із рецидивістами.

5. Особливості соціальної роботи із особами, засудженими до довічного ув'язнення.

Практичне завдання:

1. Визначити та проаналізувати сучасну систему закладів виконання покарань в Україні; Сумській області.

Критерії оцінювання: усна відповідь (висвітлення теоретичного питання і виконання практичного завдання) на семінарському занятті оцінюється **від 1 до 7 балів**. Підсумкова кількість балів на семінарському занятті виставляється **за середнім арифметичним показником**. У випадку, коли студент не готовий до виконання зазначеного завдання, йому нараховується **0 балів**.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна: [1]; [2]; [4]; [5]; [7]; [9].

Додаткова: [5]; [7]; [8]; [15]; [16].

Семінарське заняття №5

Тема 2.4. «Особливості соціальної роботи із неповнолітніми засудженими» (4 години)

Мета вивчення – ознайомити із особливостями здійснення соціальної роботи із неповнолітніми засудженими.

Теоретичні питання:

1. Ювенальна юстиція – система правових норм та інституцій, що забезпечує захист прав й законних інтересів неповнолітніх.
2. Основні положення пенітенціарної педагогіки.
3. Основні завдання і принципи перевиховання неповнолітніх засуджених.
4. Методи соціально-виховної роботи з неповнолітніми, засудженими у виховних колоніях.

Практичне завдання:

1. Визначити, які потреби мають різні категорії засуджених та які послуги вони повинні отримувати. Результати пошуку занести до таблиці.

Категорії засуджених	Основні потреби	Основні послуги	Організації, що надають або можуть надавати такі послуги

Критерії оцінювання: усна відповідь (висвітлення теоретичного питання і виконання практичного завдання) на семінарському занятті оцінюється **від 1 до 7 балів**. Підсумкова кількість балів на семінарському занятті виставляється за **середнім арифметичним показником**. У випадку, коли студент не готовий до виконання зазначеного завдання, йому нараховується **0 балів**.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна: [1]; [2]; [4]; [5]; [6]; [7]; [8]; [9].

Додаткова: [4]; [5]; [7]; [8]; [14]; [15]; [16].

Інформаційні ресурси: [1]; [2]; [4].

Семінарське заняття №6

Тема 2.5. «Соціальна робота з підготовки засуджених до звільнення» (4 години)

Мета вивчення – ознайомити із особливостями здійснення соціальної роботи на етапі підготовки засуджених до звільнення.

Теоретичні питання:

1. Мета, завдання, принципи підготовки засуджених до звільнення.
2. Актуальні потреби та проблеми засуджених, які готуються до звільнення з місць позбавлення волі.
3. Основні завдання та зміст діяльності органів та установ, які беруть участь у підготовці засуджених до звільнення.
4. Взаємодія між працівниками установ виконання покарань і суб'єктами соціального патронажу у здійсненні підготовки засуджених до звільнення.

Система соціального партнерства соціальної ресоціалізації та реабілітації осіб, звільнених з місць позбавлення волі.

5. Волонтерський рух в місцях позбавлення волі.

Критерії оцінювання: усна відповідь (висвітлення теоретичного питання і виконання практичного завдання) на семінарському занятті оцінюється **від 1 до 7 балів**. Підсумкова кількість балів на семінарському занятті виставляється **за середнім арифметичним показником**. У випадку, коли студент не готовий до виконання зазначеного завдання, йому нараховується **0 балів**.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна: [1]; [2]; [4]; [5]; [7]; [9].

Додаткова: [5]; [7]; [8]; [15]; [16].

Інформаційні ресурси: [1]; [2]; [4].

ПАКЕТ КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

з навчальної дисципліни

**«ОРГАНІЗАЦІЙНО-АДМІНІСТРАТИВНА РОБОТА В
ПЕНІТЕНЦІАРНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ»**

для студентів I курсу ОР «Магістр»

спеціальність 231 «Соціальна робота»

Анотація

Комплексна контрольна робота складена на основі ключових положень та питань навчальної дисципліни «Організаційно-адміністративна робота в пенітенціарній системі України». Проведення комплексної контрольної роботи дасть змогу перевірити у студентів рівень знань з теоретичних основ організаційно-адміністративної роботи, особливостей здійснення і відбування покарань в установах пенітенціарної системи України, змісту, методів і форм пенітенціарної соціальної роботи з різними категоріями засуджених.

Комплексна контрольна робота також покликана виявити у студентів уміння установлювати характерні ознаки закладів пенітенціарної системи України, планувати та організовувати пенітенціарну соціальну роботу із різними категоріями засуджених, обирати та застосовувати ефективні форми і методи пенітенціарної соціальної роботи з різними категоріями засуджених, налагоджувати взаємодію і партнерство з організаціями, що здійснюють професійну діяльність із засудженими і особами, звільненими із місць позбавлення волі.

Комплексна контрольна робота проводиться у формі письмової відповіді на 2 сформульовані у загальному вигляді питання.

Критерії оцінювання: висвітлення одного питання комплексної контрольної роботи оцінюється **від 1 до 10 балів**. Кожна відповідь на одне питання оцінюється за такими критеріями:

1 бал – відповідь неправильна, має значні суттєві помилки;

2-3 бали – відповідь неповна, має багато помилок;

4-5 балів – відповідь, в основному, правильна, неаргументована;

6-7 балів – відповідь повна, аргументована;

8-9 балів – відповідь правильна, аргументована, з прикладами;

10 балів – відповідь правильна, повна, аргументована, з нестандартними, інноваційними підходами, прикладами.

У випадку, коли студент не готовий до виконання зазначеного завдання, йому нараховується **0 балів**.

Підсумкова кількість балів становить **20 балів**.

Варіант №1

1. Поняття пенітенціарної служби.
2. Основні форми і напрями соціальної роботи в установах виконання покарань.

Варіант №2

1. Соціально-психологічна служба устав виконання покарань: поняття, напрями діяльності.
2. Особливості здійснення соціально-виховної роботи із засудженими.

Варіант №3

1. Характеристика закладів пенітенціарної системи.
2. Діагностика проблем, потреб та особливостей засудженого, початкова оцінка та її методи.

Варіант №4

1. Організаційні основи відбування покарань у виді обмеження волі; у виді позбавлення волі.
2. Соціальна робота на дільниці карантину, діагностики та розподілу.

Варіант №5

1. Особливості виконання покарань у виправних колоніях різного типу.
2. Специфіка соціальної роботи на різних дільницях установи виконання покарань: дільниці установ виконання покарань.

Варіант №6

1. Особливості здійснення покарань у виховних колоніях.
2. Особливості здійснення соціально-виховної роботи із засудженими.

Варіант №7

1. Організація виконання покарань у арештних домах і виправних центрах.
2. Особливості здійснення психолого-педагогічної роботи із засудженими.

Варіант №8

1. Статус кримінально-виконавчої інспекції та виконання окремих видів альтернативних покарань в Україні.
2. Основні форми і напрями соціальної роботи в установах виконання покарань.

Варіант №9

1. Упровадження досвіду служб пробації у вітчизняну практику.
2. Принципи, завдання та функції пенітенціарної соціальної роботи в установах виконання покарань.

Варіант №10

1. Структурні підрозділи Державного департаменту виконання покарань та їх функції.
2. Специфіка соціальної роботи в умовах пенітенціарної системи: мета і специфічні риси соціальної роботи в пенітенціарній системі.

Варіант №11

1. Управління медичного забезпечення та контролю за санітарно-епідеміологічним станом ПС.
2. Волонтерський рух в місцях позбавлення волі.

Варіант №12

1. Управління по керівництву слідчими ізоляторами ПС.
2. Система соціального партнерства соціальної ресоціалізації та реабілітації осіб, звільнених з місць позбавлення волі.

Варіант №13

1. Управління кримінально-виконавчої інспекції ПС.
2. Взаємодія між працівниками установ виконання покарань і суб'єктами соціального патронажу у здійсненні підготовки засуджених до звільнення.

Варіант №14

1. Управління охорони, нагляду і безпеки ПС.
2. Основні завдання та зміст діяльності органів та установ, які беруть участь у підготовці засуджених до звільнення.

Варіант №15

1. Управління контролю за виконанням судових рішень ПС.
2. Актуальні потреби та проблеми засуджених, які готуються до звільнення з місць позбавлення волі.

Варіант №16

1. Управління кадрів ПС.
2. Соціальна робота з підготовки засуджених до звільнення: мета, завдання, принципи підготовки засуджених до звільнення.

Варіант №17

1. Контрольно-ревізійне управління ПС.
2. Методи соціально-виховної роботи з неповнолітніми, засудженими у виховних колоніях.

Варіант №18

1. Управління справами ПС.
2. Основні завдання і принципи перевиховання неповнолітніх засуджених.

Варіант №19

1. Управління економіки та оплати праці ПС.
2. Основні положення пенітенціарної педагогіки.

Варіант №20

1. Контроль та нагляд за управлінською діяльністю установ та органів пенітенціарної системи та процесом виконання покарань.
2. Ювенальна юстиція – система правових норм та інституцій, що забезпечує захист прав й законних інтересів неповнолітніх.

Варіант №21

1. Специфіка соціальної роботи в умовах пенітенціарної системи: мета і специфічні риси соціальної роботи в пенітенціарній системі.
2. Особливості соціальної роботи із особами, засудженими до довічного ув'язнення.

Варіант №22

1. Принципи, завдання та функції пенітенціарної соціальної роботи в установах виконання покарань.
2. Соціальна робота із рецидивістами.

Варіант №23

1. Основні форми і напрями соціальної роботи в установах виконання покарань.
2. Специфіка соціальної роботи з особами, які мають інвалідність та з особами, хворими на тяжкі та/або невиліковні хвороби.

Варіант №24

1. Особливості здійснення психолого-педагогічної роботи із засудженими.
2. Соціальна робота із засудженими похилого віку.

Варіант №25

1. Особливості здійснення соціально-виховної роботи із засудженими.
2. Особливості соціальної роботи із засудженими жінками, а також жінками, які мають дітей віком до 3-х років.

Варіант №26

1. Специфіка соціальної роботи на різних дільницях установи виконання покарань: дільниці установ виконання покарань.
2. Діяльність піклувальної ради та батьківського комітету в виховних колоніях для неповнолітніх.

Варіант №27

1. Соціальна робота на дільниці карантину, діагностики та розподілу.
2. Соціальна робота на дільниці соціальної реабілітації.

Варіант №28

1. Діагностика проблем, потреб та особливостей засудженого, початкова оцінка та її методи.
2. Комплексна оцінка потреб, розробка індивідуального плану соціально-виховної роботи із засудженими.

Варіант №29

1. Специфіка соціальної роботи в умовах пенітенціарної системи: мета і специфічні риси соціальної роботи в пенітенціарній системі.
2. Діяльність служби соціально-виховної та психологічної роботи установи виконання покарань.

Варіант №30

1. Основні форми і напрями соціальної роботи в установах виконання покарань.
2. Соціальна робота на ділянці ресоціалізації.